

Vogels en vissen in het oog van het Ketelmeer

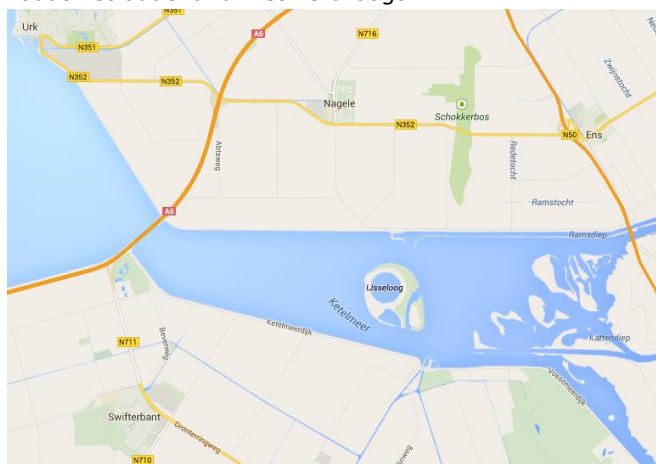
Vera Omtzigt

Onderzoeksvraag

Wat draagt het Ketelmeer bij aan de levensomstandigheden van vogels en vissen?

Gebiedsbeschrijving

Het Ketelmeer is ontstaan door het inpolderen van de Noordoostpolder en Oostelijk Flevoland. De rivier de IJssel mondt uit in het gebied in verschillende geulen en aan de westelijke kant staat het in verbinding met het **IJsselmeer**. Het Ketelmeer is ongeveer 1300 ha groot en de gemiddelde diepte is 2,4 meter. Het meer wordt gebruikt voor visserij, natuur en recreatie maar is ook belangrijk voor de **waterbalans** van het oude land. Het zorgt er namelijk voor dat het waterpeil hoog blijft, zodat het oude land niet verdroogt ^[1].

Figuur 1: Het Ketelmeer, uitmonding van de IJssel en rechte lijnen^[2].

Resultaten

Het Ketelmeer is voor vogels een uitstekende plek om te broeden. De ondiepe delen en de kleine met wilgen begroeide eilandjes bij de monding van de IJssel trekken vele vogels aan. De oevers van de eilanden zijn niet te zien door de groei van riet. Hierdoor broeden er in het voorjaar veel blauwborsten en karekieten. In het najaar zijn er veel zwermen spreeuwen in de rietkragen te vinden^[3].

Figuur 2: Eilanden van het Ketelmeer^[4].

Het Ketelmeer wordt afgebakend met rechte lijnen door de bouw van de dijken. Hierdoor is er geen langzame overgang van land naar water en een **snelle afvoer** van water. **Vissen** vinden het fijn om te broeden in ondiepe plekken. Dit is weinig aanwezig in het Ketelmeer. Vissen

kunnen alleen eitjes leggen in ondiepe gebieden. Vaak groeien er in ondiepe gebieden veel waterplanten wat de vissen van voedsel voorziet. Hierdoor hebben de jonge vissen en oude vissen meer kans om te overleven. De Rijkswaterstaat heeft een plan bedacht waarbij ze ondiepe zones gaan aanleggen en de randen van de eilandjes gaan aanpassen, dit is onderdeel van Kaderrichtlijn Water (KRW). Uiteindelijk kunnen de vissen een betere kraamkamer vinden in het Ketelmeer^[5].

Figuur 3: IJsseloog^[6].

In het Ketelmeer is in 1996 het kunstmatige eiland IJsseloog aangelegd. Vanuit de IJssel kwam veel verontreinigd slib het IJsselmeer in stromen, met name kwik en zink. IJsseloog heeft als doel deze slib op te vangen. Na de aanleg is de Rijkswaterstaat begonnen met het saneren van het Ketelmeer. In de grondwatertoets van 2007 kwam uit dat het **grondwater** in het depot niet is vervuild, ondanks dat er slib met chemicaliën erin ligt opgeslagen. Alleen in de referentiebuizen voor zink wordt een verhoogde waarde gevonden ^[6].

Conclusie

Het Ketelmeer levert een grote bijdrage aan de levensomstandigheden van vogels en vissen. Door de verschillende mogelijkheden zoals eilanden en afgevlakte oevers hebben ze de kans om zich voor te planten. Het IJsseloog helpt mee met het schoonhouden van het IJsselmeer, zodat het niet vervuild raakt met chemicaliën.

Referenties

^[1] Rijkswaterstaat, 24 jan. 2015, http://www.rijkswaterstaat.nl/water/feiten_en_cijfers/voorwaarden/erzicht/ketelmeer/

^[2] Google Maps, 24 jan. 2015, www.google.com/maps

^[3] Staatsbosbeheer, 24 jan. 2015, <http://www.staatsbosbeheer.nl/Natuurgebieden/Ketelmeer.aspx>

^[4] Flevopost, 24 jan. 2015, <http://www.flevopost.nl/nieuws/regio/280872/vrijwilligers-gaan-snoeien-op-eiland-in-ketelmeer.html>

^[5] Rijkswaterstaat, 24 jan. 2015, http://www.rijkswaterstaat.nl/water/plannen_en_projecten/voorwaarden/ketelmeer/ketelmeer_aanleg_ondiepe_zones_ketelmeer_en_zwar_te_meer/

^[6] Rijkswaterstaat, Jaarverslag 2007 Depot IJsseloog, RDII-IJG rapport 2008-1